

GUNNAR EHRENROTH, GE-L=GUSTAV ENEHÄLL, KGE=KARL GUSTAV ERIXON,
BF=BJÖRN FORSBERG, CF=CAY FLYDÉN, AG=ALF GRANATH, HG=HASSE GUSTAVS-
SON, AH=ANDERS HANSSON, GH=GUSTAF S. HJERTHÉN, MH=MORGAN HOFFLAN-
DER, SH=STEN HOFFLING, BJ=BJÖRN JACOBSSON, L-PJ=LARS-PETER JANSSON,
LK=LENNART KJELLBERG, FL=FOLKE LARSSON, L-EL=LARS-ERIK LARSSON,
BM=BERNE MARTINSSON, EN=EVERT NYQVIST, GN=GUNNAR NYQUIST, EO=ERIK
OLAUSSON, N-OO=NILS-OLOF OLSSON, UO=ULF OTTOSSON, BP=BJARNE PETTERS-
SON, BS=BENGT SONESSON, BS-R=BJÖRN STEFFNER, KS=KJELL STRÖMNER, LS=LENNART SVENSSON, LS-K=LENNART STENBÄCK, L-ES=LARS-ERIK SCHÜTT, UW=UNO WEIDERSTAM, LÄ=LENNART ÅRLANDER.

Rapportkommittéerna för Värmland
genom

ULF T. CARLSSON ULF OTTOSSON LENNART AHLÉN

Summary: Bird report from Värmland for 1966. First records from this province of: *Gavia immer*, *Recurvirostra avosetta*, *Acrocephalus arundinaceus*, *A. palustris* and *Serinus serinus*.

The winter of 1965-66 was unusually cold with much snow. The severe weather decimated the wintering populations of Goldcrests (*Regulus regulus*) and Reed Buntings (*Emberiza schoeniclus*). In the middle of April there was another period of extremely cold weather which caused damage to the Lapwings (*Vanellus vanellus*).

Many records of *Streptopelia decaocto*, i.e. 30 individuals at Kristinehamn during December. Tengmalm's Owl (*Aegolius funereus*) bred in some parts of the province in comparatively great numbers. A large number of these owls bred noticeably late in the season with young leaving the nests late in August or early in September. About 30 reports of *Turdus torquatus* during the spring migration; only a few individuals observed during other years.

6. Fågelrapport från Närke 1967

87408

Rapportkommittén för Närke presenterar härmed sin tolfte årsrapport. Liksom tidigare är bygget rapporten på uppgifter, vilka sänts in av ett stort antal rapportörer som svar på ett uppdrag. Det insända materialet har med åren glädjande nog blivit allt rikare. Detta innebär dock att en betydande sovring måste ske i fråga om arturvalet för att årsrapporten skall kunna hållas inom rimliga gränser. Allt inkommet material finns emellertid arkiverat och registerfört, och hålls tillgängligt för envar som önskar ta del av det. Avsikten är att med utgångspunkt från det rikhaltiga materialet efterhand utarbeta översikter över olika arters förekomst i landskapet på det sätt som redan skett med vitryggig hackspett (*Dendrocopos leucotos*) och tretäig hackspett (*Picoides tridactylus*) i VF 26(1967):30-36 samt med vaktel (*Coturnix coturnix*) och kornknarr (*Crex crex*) i VF 27(1968):122-135.

Gråhakedopping (*Podiceps grisegena*). 1 ex. i Vibysjön 9.4. (SB, SL, PM).

Smådopping (*Podiceps ruficollis*). Första iakttagelsen gjordes i Fågelsjön, Kvismaren av 1.ex. 29.4. (ÅP, UT). Maximalt noterades 5 ex. 2.6. (BR, ST). Häckning trolig men ej konstaterad. På hösten sågs 1 ex. i Segersjöviken, Hjälmmaren 24.9. och 1 ex. i Aldammen, Asker 30.9.-8.10. (JG, OP, ÅP, UT).

Storskärv (*Phalacrocorax carbo*). 2 ex. 21.10. och 1 ex. 22.10. vid ön Kalv i norra Vättern (BA, UA, CD, NES).

Rördrom (*Botaurus stellaris*). Arten uppträdde ovanligt talrik på våren 1967. Ca 15 ex. hördes fördelade på Tysslingen (3), Kvismaren (3), Lången (1), Vibysjön (1) samt i de olika Hjälmarvikarna Oset (3), Norra Björksundet (2), Fröshammarsviken (1) och Segersjö (1). Ingen fullt säker häckning har konstaterats, men vid Oset gjordes under högsommaren flera observationer av rördrommar flygande med byte och åtminstone 1 par torde ha häckat (RN).

Svart stork (*Ciconia nigra*). 1 ex. uppehöll sig vid den nyinvigda och av landstingsmedel iordningställda fågelsjön vid Hasselfors 26.5.-27.6. (RO m.fl.). Över Öby kulle, Kvismaren sågs möjligen samma fågel 27.6. kretsande ta höjd och sedan försvinna mot S (CR m.fl.).

Snatterand (*Anas strepera*). Vid Kvismaren sågs från 8.4. 1 hane och från 22.4. 1 par under hela våren och sommaren. 5 ex. noterades 20.8. och 3 ex. 26.8. (KL, AP, ST, UT m.fl.). 1 ex. iakttagen vid Reningsdammen, Vretstorp 30.8. (JOS).

Bergand (*Aythya marila*). Efter en lång nedgångsperiod under 1930-1950-talen (Fauna och Flora 58(1963):1-17) befinner sig arten sakta på uppgång som sträcksgäst i Närke. Under tiden 8.10.-12.11. gjordes sex observationer i Hjälmmaren med den största flocken, 10 ex., vid Åspenåsa udde 12.11. (OP, UT).

Vigg (*Aythya fuligula*). En mycket markant ökning har på senare år noterats i Storhjälmmaren under hösten. 1967 sågs vid Yxnäset upp till 600 ex. i oktober (LB m.fl.), medan maximisiffran nåddes 4.11. med 1 200 ex. (HJ, BR, ST). Flockar av denna storleksordning var tidigare helt okända i landskapet.

Knipa (*Bucephala clangula*). Häckar enl. SOFs fågelförteckning, 5:e uppl., sparsamt vid skogssjöar i Närke. Arten har dock ökat kraftigt och får nu betraktas som allmän t.ex. i sjöarna på Käglan. Numera häckar den även i ren slättjöbiotop såsom i Hjälmmaren och Kvismaren (jfr Verksamheten vid Kvismare fågelstation 1964 och 1965, sid. 25 resp. 41). Även höstetid ses arten talrikare än förr, bl.a. noterades en ren flock om 350 ex. vid Yxnäset, Storhjälmmaren 10.9. (KL).

Alfågel (*Clangula hyemalis*). Förutom några höstfåglar i Hjälmmaren och Vibysjön har 1 hane i sommardräkt setts i Reningsdammen, Vretstorp 23.6.-2.7. (SB, JOS) och troligen samma fågel i Aldammen, Asker 6.7. (OP, AP, UT).

Svärta (*Melanitta fusca*). 1 ex. i Fågelsjön, Kvismaren 19.8. (LL) och sannolikt samma ex. i Aldammen, Asker 22.8. (AZ). Dessutom en flock om 8 ex. vid Oset 21.10. (BM, KR).

Ejder (*Somateria mollissima*). 5 ex., 2 hanar + 3 honor, i Vibysjön 16.4.-17.4. 1965 (SB, SL, RT).

Salskrake (*Mergus albellus*). Under våren sågs 1-4 ex. under tiden 1.3.-8.4. vid Oset, Kvismaren, Vibysjön, Segersjö, Teen och Sjömosjön. Liksom närmast föregående är betydligt talrikare på höststräcket, ehuru sedd på färre lokaler. Vid Oset sågs 1-3 ex. vid sju tillfällen 14.10.-12.11 samt 9 ex. 19.11. Vid Segersjö iakttagen arten regelbundet 10.9.-3.12. med maximisiffran 27 ex., 14 hanar + 13 honor, sistnämnda dag.

Gravänd (*Tadorna tadorna*). 1 ex. i Kvismaren 12.3.-27.3. (RE, HJ, KRS m.fl.). Dessutom 1 ex. i Vibysjön 25.7.1965 (RT).

Spetsbergsgås (*Anser brachyrhynchus*). 1 ex. i en flock sädgåss (A.

fabalisi) i Kvismaren 17.3. (CS).

Vitkindad gås (*B*
i en flock kanadagåss
fågel (KL).

Brun glada (*Milvus*
över Uddgarn på norra Hj

Pilgrimsfalk (*Falco*
förteckning, 5:e uppl., bör
att ingen lyckad häcknin

Jaktfalk (*Falco ru*
mars tid 26.11. (RN).

Aftonfalk (*Falco*
Västernärke 23.6. (LJ, AM
vid Oset 12.8. (KS).

Tornfalk (*Falco ti*
med endast 1 häckning l
har en viss ökning inträf
tiotal lokaler.

Rackelhane (*Tet*
för orre (*Lyrurus tetri*
som en orre, kanske någo
framför allt näbben son
som tjäderns. Ögonbrynn
så oansenliga som hos tj

Rackelhanen, vilken i
iakttagas under en halv
tak ingen notis om de n
riset (OP, AP, UT).

Dalripa (*Lagopus*
att arten häckar sparsan
bör pepekas, att inga f
de senaste tio åren i N

Vaktel (*Coturnix*
och 1 ex. vid Mullhytta
av juni (AM, MR). I K
27.8. Antalet fåglar var
utom 1 ex. vid Kilsmo

Småfläckig si
men sparsamt på näg
Under två nätter i mit
maren. På ytterligare
arten mycket talrik.
station i samband med
under 1961-1966 trots
samma förutsättninga

i Kalv i
m 1967.
ibysjön
ersviken
gjordes
och at
och av
. Över
h sedan
seh från
8. (KL,
).
30-1956.
istrack-
ned den
iterats i
ber (LB
av denna
e uppl.,
etraktas
jöbliotop
on 1964
iterades
h Viby-
.7. (SB,
annolikt
t 21.10.
.4. 17.4.
1.3.-8.4.
närmast
ler. Vid
iakttogs
or, sist-
J, KRS
ss (A.

jabalis) i Kvismaren 17.3. (TL) och 4 ex. i en betande sadgåsflock vid Mosjön 9.4. (CS).

Vit kindad gås (*Branta leucopsis*). 2 ex. vid Oset 22.10. (DL, RN). 1 ex. i en flock kanadagåss (*B. canadensis*) vid Sjömosjön 2.12. var möjligen en parkfågel (KL).

Brun glada (*Milvus migrans*). 1 ex. sträckte 9.7. på mätlig höjd mot NE över Uddgarn på norra Hjalmarstranden (EN). Tredje fyndet i Närke.

Pilgrimsfalk (*Falco peregrinus*). Med anledning av uppgiften i SOFs fågelförteckning, 5:e uppl., bör pepekas att arten ej längre häckar årsvisat i Närke och att ingen lyckad häckning är känd från 1960-talet.

Jaktfalk (*Falco rusticolus*). 1 ungfågel kunde studeras vid Oset i ett par timmars tid 26.11. (RN).

Aftonfalk (*Falco vespertinus*). Möjligen samma hane sågs vid Mullhyttan i Västernärke 23.6. (LJ, AM, RO, MR) och vid Tysslingen 25.6. (AM). Dessutom 1 hane vid Oset 12.8. (KS).

Tornfalk (*Falco tinnunculus*). Efter de mycket magra åren i decenniets början med endast 1 häckning känd 1962, 2 kända 1963 och på nytt endast 1 känd 1965 har en viss ökning inträffat. 1967 rapporterades tornfalk under häckningstid från ett tiotal lokaler.

Rackelhanen (*Tetrao urogallus x Lyrurus tetrix*). 1 ex. sågs på en spelplats för orre (*Lyrurus tetrix*) på Himmersmossen i Östernärke 1.4. Utseende: Storlek som en orre, kanske något mindre och slankare. Huvudet påminde starkt om tjäderns, framför allt näbben som var kraftigare och gulare än orrens. Stjärten var rundad som tjäderns. Ögonbrynen var inte så svällande röda som hos orren men ej heller så oansenliga som hos tjädern. Inget läte hördes.

Rackelhanen, vilken befann sig på en spelplats tillsammans med 4 orrar, kunde iakttagas under en halvtimmes tid från orrkoja på ett par meters håll. Rackelhanen tog ingen notis om de närvarande Orrarna utan gick hela tiden och plockade i lingonriset (OP, AP, UT).

Dalripa (*Lagopus lagopus*). Då det i SOFs fågelförteckning, 5:e uppl., anges att arten häckar sparsamt — tämligen allmänt från Värmland, Närke och Västmanland bör pepekas, att inga fynd överhuvudtaget och ännu mindre några häckfynd gjorts de senaste tio åren i Närke.

Vaktel (*Coturnix coturnix*). I Västernärke noterades 1 ex. vid Västanby 29.5. och 1 ex. vid Mullhyttan 29.5.-31.5. (RO) samt trotsigt 2-3 ex. vid Tysslingen i början av juni (AM, MR). I Kvismaredalen hördes vaktlar på flera platser under tiden 22.5.-27.8. Antalet fåglar var dock ringa, sannolikt 3-4 ex. (JG, KL, OP, JOS m.fl.). Dessutom 1 ex. vid Kilsmo i sydöstra Närke 13.6. (AB).

Småfläckig sumphöna (*Porzana porzana*). Arten uppträder regelbundet men sparsamt på några lokaler men var under 1967 avgjort talrikare än normalt. Under två nätter i mitten av maj hördes minst 10 ex. i Tysslingen och 13 ex. i Kvismaren. På ytterligare ett tiotal lokaler hördes 1-5 fåglar. Även på förhösten förekom arten mycket talrikt. I mitten av augusti fängades av personalen vid Kvismare fågelsation i samband med vadarefångst 13 ex. jämfört med endast 5 ex. sammanlagt under 1961-1966 trots att ringmärkningen försiggick på samma lokaler och under samma förutsättningar som tidigare.

Rörhöna (*Gallinula chloropus*). Uppträdde framför allt vid Oset i osedvanligt stort antal på våren och försommaren och var klart talrikare än t.ex. sotthönan (*Fulica atra*).

Strandskata (*Haematopus ostralegus*). 1 par häckade på ön Kalv i norra Vättern såväl 1965 som 1967 med lyckat resultat. 1966 uppehöll sig 1 par hela sommaren på ön men blev troligen stört av militära skjutningar. Häckningsförsök av ytterligare 1 par 1967 gjordes troligen vid Dimmertorp 2 km S om Olshammar på nordvästra Västerstranden; paret sågs från början av maj till andra juliveckan (BA, UA, CD, NES). Från sträcktiden föreligger ett 15-tal observationer, bl.a. sågs en ovanligt stor flock om 25 ex. vid Oset 12.8. (BR).

Roskarl (*Arenaria interpres*). Fem observationer gjordes under vårsträcket i maj och två under höststräcket i juli-augusti. Enligt SOFs forteckning, 5:e uppl., är arten endast »funnen» i Närke men otvivelaktigt passerar ett regelbundet sträck landskapet.

Dubbelsbeckasin (*Gallinago media*). 1 ex. hördes och sågs under fullt spel vid Oset på förmiddagen 14.5. (LB, CR). Arten har uppträtt vid Oset några gånger på senare år men spel har ej noterats sedan 1950.

Rödsopp (*Limosa limosa*). 1 par i Kvismaren under våren och försommaren. I april sågs vid några tillfällen 3 ex. (KL, BT m.fl.). Ensamma fåglar uppträdde vid Oset 9.5. och 22.5.-23.5. (KL m.fl.) och vid Kvarntorp 13.8. (JP).

Sandlöpare (*Crocethia alba*). 1 ex. uppehöll sig längst ut på Klippflöns udde på Närkessidan Letälven 31.7. (LA). Femte fyndet i Närke.

Skärflicka (*Recurvirostra avosetta*). 3 ex. vid Oset 23.5. Fåglarna flög tvekande över fågeludden men drog sedan iväg inåt Rynningeviken, där de tog höjd och sträkte västerut (KL, DL, ST m.fl.). Arten är ny för Närke.

Smalnäbbad simsnäppa (*Phalaropus lobatus*). Ensamma fåglar rastade vid Oset 27.5.-28.5. (LB, CR), 12.6. (DL) och 12.8. (BR).

Havstrut (*Larus marinus*). Första bofyndet i Hjälmaren och det andra i Närke gjordes då 1 bo med 2 ägg hittades på ön Sjulen nära Valen i Storhjälmaren 3.6. Troligen misslyckades häckningen, då den ena fågeln i paret hittades död strax intill boet (RG, BT m.fl.). Sannolikt har ytterligare ett par häckningar ägt rum i Storhjälmaren, då familjer om 2 ad. och 3 juv. setts vid Lunger i andra juliveckan (LJ, AM) och vid Valen 29.7. (ÖNF).

Dvärgmås (*Larus minutus*). 1 ungfågel över Fågelsjön, Kvismaren 27.5. (ST) och möjligen samma ex. i skrattmåskolonin i Ladviken, Oset 3.6. (CR).

Svarttärna (*Chlidonias nigra*). Vid Tysslingen sågs 1 ex. 13.5. (LB) och 3 ex. 31.5. (RG, BT). Vid Oset noterades 1 ex., säkerligen samma, 7.7. och 10.7. (BM, JPA).

Alkekung (*Plotus alle*). 1 dött ex. hittades på isen söder om Vinön på Storhjälmaren 6.1.1965. Fågeln hade då varit död någon tid. Beläggexemplaret finns bevarat hos firma TORE HANSOX, Örebro. Arten är ny för Närke.

Turturduvla (*Streptopelia turtur*). 1 ex. iakttopt i Kvismaren 1.6. (ST). Första 1900-talsfyndet i Närke.

Hökuggla (*Surnia ulula*). Höstfynd av ensamma fåglar föreligger från Garphyttan 10.10. (TK), från Oset 31.10. (JPA) och från Tysslingen 5.11. (BL).

Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*). Samstämmiga uppgifter från rapportö-

rerna visar att arten var ovanlig. Talrika observationer föreliggande i december.

Kungs fiskare (*Alcedo atthis*). Av Vintrosa (AM, BM, KR, M) i Täljeån, Arbogaån samt Sv

Härfågel (*Upupa epops*). 1 ex. som iakttopt i befolkningen funnits någon t

Gräspett (*Picus canus*). 1 ex. vid Ödeby i norra

Vitryggig hackspett (*Picus leucurus*). Kvismaren 31.3., 16.7. och 4 (HEK, LES).

Berglärka (*Eremophila alpestris*). Kvismaren 5 ex. 17.12. och 1 ex. vid Vena 11.12.1966 (RN).

Sommargylling (*Oriolus oriolus*). Hjälmaren 10.6. (EN), vid 16.6. (AM, MR).

Korpen (*Corvus corax*). Det har ökat högst påtagligt. Ett av par eller ensamma fåglar med något par i Kilsbergen också i sydöstra delen av landet.

Ringtrast (*Turdus torquatus*). Årets enda observation (RO).

Svart rödstjärt (*Trochocercus trochocercus*). 1 ex. vid Trystö 14.6. (LJ, AM, MR).

Näktergal (*Luscinia megarhynchos*). Hördes 6-7 sjungande hanar.

Blåhake (*Luscinia svecica*). Sträcket. Se nu årligen omkring (BR), Velandasjön 10.5. (R), 2 ex. vid Oset 11.5. (KR).

Flodsångare (*Lacerta agilis*). Kvismaren 11.6. (HK). 1 ? 14.6.-20.6. (HK, BR, CR).

Kärrsångare (*Acerodon juba*). Fynd har gjorts i Närke är hördes under tiden 2.6.-21 områden med brännässlor sångare hördes dessutom i (MR) samt vid Markkärrret.

Höksångare (*Sylvia atricapilla*)

terna visar att arten var ovanligt mycket i rörelse under senhösten och förvintern. Föreliggande observationer från skogstrakterna som slättområdena i oktober-december.

Kungs fiskare (*Alcedo atthis*). Häckning konstaterades i Svartån i närheten av Vintrosa (AM, BM, KR, MR). Iakttagelser under häckningstid har dessutom gjorts i Täljeån, Arbogaån samt Svartån strax väster om Örebro liksom vid Oset.

Härfågel (*Upupa epops*). 1 ex. vid Stubbetorp i sydvästra Närke 16.9. (SB, SL m.fl.). 1 ex. som iakttoptes vid Tjugesta, Glanshammar 16.11. hade enligt ortsbefolkningen funnits någon tid på platsen (HG).

Gråspett (*Picus canus*). 1 hona vid Slätten nordost om Örebro 22.8. (LB) och 1 ex. vid Ödeby i norra Närke 28.12. (LC).

Vitryggig hackspett (*Dendrocopos leucotos*). 1 honfårgad fågel sags vid Kvismaren 31.3., 16.7. och 4.11. (RE, BR, ST m.fl.) och 1 hane vid Sjömosjön 12.3. (HEK, LES).

Berglärka (*Eremophila alpestris*). Vid Oset sags 3 ex. 9.3. (HEP) och vid Kvismaren 5 ex. 17.12. och 1 ex. 29.12. (HJ, ST m.fl.). Dessutom 1 ex. på en stubbåker vid Vena 11.12.1966 (RN).

Sommargylling (*Oriolus oriolus*). Ensamma fåglar noterades på Björkö i Hjälpmaren 10.6. (EN), vid Multen nära Mullhyttan 11.6. (RO) och vid Tysslingen 16.6. (AM, MR).

Korvp (*Corvus corax*). Denna under 1950-talet och tidigare i Närke sällsynta fågel har ökat högst påtagligt. Ett 20-tal observationer har gjorts under året, därav flera av par eller ensamma fåglar under häckningstid. Troligen häckar nu korpen årligen med något par i Kilsbergen och i skogstrakterna nordväst om Vättern samt möjligen också i sydöstra delen av landskapet.

Ringtrast (*Turdus torquatus*). 2 ex. vid Klunkhyttan i Kilsbergen 4.4. utgör årets enda observation (RO).

Svart rödstjärt (*Phoenicurus ochruros*). Från Västernärke föreligger observationer av 1 ex. vid Trystorp 4.6. (RO) och av 1 ex. vid Vintrosa kyrka 12.8.-13.8. (LJ, AM, MR).

Näktergal (*Luscinia luscinia*). Uppträder nu årligen i Närke. Under året hördes 6-7 sjungande hanar i maj-juni.

Blåhake (*Luscinia svecica*). Tidigare betraktad som en stor raritet på värsträcket. Ses nu årligen om våren och 1967 iakttoptes ensamma fåglar vid Oset 10.5. (BR), Velandasjön 10.5. (RG), Svarten 11.5. (JG) och Kvismaren 20.5. (BR). Dessutom 2 ex. vid Oset 11.5. (KR).

Flodsångare (*Locustella fluviatilis*). 1 ex. sjöng i ett stort videbuskage i Västra Kvismaren 11.6. (HK). I Markkärrret strax utanför Örebro hördes 1 sjungande hane 14.6.-20.6. (HK, BR, CR, BT).

Kärrsångare (*Acrocephalus palustris*). Med tanke på att tidigare endast fem fynd har gjorts i Närke är artens uppträdande 1967 anmärkningsvärt. Vid Kvismaren hördes under tiden 2.6.-21.6. sannolikt 4 olika hanar, vilka mestadels uppehöll sig i områden med brännässlor och gles bladvass (HJ, HK, BR m.fl.). Ensamma kärrsångare hördes dessutom vid Odensbacken 5.6. (TL), vid Lindbacka 16.6. (LJ, AM, MR) samt vid Markkärrret sydost om Örebro 18.6. (HK, BT).

Höksångare (*Sylvia nisoria*). 2 ungfåglar vilka infångades vid Kvismaren

Sjungande flodsångare (*Locustella fluviatilis*) vid Markkärret utanför Örebro 20.6.1967.
(Singing *Locustella fluviatilis* near Örebro on 20th June 1967.) Foto: Bo THYSELius.

19.8. (HJ) resp. 9.9.-10.9. (JS, ST, UT m.fl.) utgör fjärde och femte fynden av arten i Närke. Samtliga fåglar har varit årsungar, vilka ringmärkts under sträcket i augusti-september.

Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*). 1 ex. vid Torpstäng, Götlunda sn 15.6.-27.6. (HEK, LES).

Gulärla (*Motacilla flava*). I samband med ringmärkning fängades 21.5. vid Kvismaren 1 hane med karaktärer tillhörande rasen *Motacilla flava feldegg* (ST).

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus*). Sjungande hanar noterades vid Tysslingen 28.5. (RG, BT), Kvismaren 3.6. (BM, KR) och Österängen utanför Örebro 15.6. (LB). 1 honfärgad fågel ringmärktes i Kvismaren 6.7. (BR). Vid Gålsjön på Västmanlandsgränsen noterades i mitten av juni 1 utfärgad hane + 1 hona under omständig heter som tydde på häckning (HEK, LES).

Tallbit (*Pinicola enucleator*). Årets enda fynd är 1 ex. vid Öby kulle, Kvismaren 29.10. (JP, ÅP).

Bändelkorsnäbb (*Loxia leucoptera*). 2 ex. vid Öby kulle, Kvismaren 5.11. (JOH).

Bergfink (*Fringilla montifringilla*). Förekom i december liksom efter nyår 1968 i osedvanligt stor omfattning över hela landskapet. I Kvismareområdet noterades de största mängderna och närmare 15 000 ex. torde ha uppehållit sig här i sista decennierveckan. Från Mullhyttmotrakten rapporterades rekordartat med bergfink (RO) och från Letälvsområdet i sydvästra Närke meddelades att shär i trakten har aldrig tidigare bergfinkar övervintrat i så stort antal som vintern 67-68 (LA). Från

Laxå rapporterades stor ex. vid Sjömosjön (KL, siffror är svåra att få fram sags praktiskt taget öva in till fågelborden och torde bl.a. vara den obeskrivna sensommaren o-togs också ovanligt myt vid Sjömosjön och 100 e (RO) och 40 ex. i Kvi-

Lappsparr (*Ca-* maximisffran 7 ex. vid fåglar. Arten är årsvis

LA = LENNART AHLI
BJÖRKWI, LB = LARS
CD = CHRISTER DERNI
HARRY GUSTAFSSON,
HÅKAN JOHANNESSEN,
KARLSSON, HK = HAN
TORD LARSSON, LBF
LUNDEGÅRD, LL = LA
BO MÖRNERUD, EN =
HEP = HANS-ERIK P
ÅP = ÅKE PETTERSSON
ROSENBERG, BR = BO
JAN SONDELL, LES
STRÖMBERG, JOS = J
THORSSELL, RT = ROL
AZ = ANDERS ZETTER

Summary: Bi-
in 1967. Breeding
ostroleagus in Lake V
in the 1950's a rare
porzana, and *Gallinu-*
urogallus x *Lyrurus*
April. *Aythya fulig-*
now even breeding
seven *Acrocephalus*
5 have been recorde-
of the subspecies *f.*

Laxå rapporterades »stora flockar« (LBF) och i norra Närke sågs bl.a. en flock om 1 000 ex. vid Sjömosjön (KL, HEK, LES) och en om 550 vid Götavi (KL). Några totalsiffror är svåra att få fram, då spridningen över landskapet var mycket jämn och arten sågs praktiskt taget överallt. En rad rapporter finns om att bergfinkarna sökt sig in till fägelborden och där väckt visst uppseende. Orsaken till massuppträdandet torde bl.a. vara den obärgade sad som fanns kvar ute på fälten som en följd av den regniga sensommaren och hösten. I samband med bergfinkens kvarstannande iakttagogs också ovanligt mycket hofink (*F. coelebs*) i slutet av december, bl.a. 30 ex. vid Sjömosjön och 100 ex. vid Götavi (KL), 10 ex. vid Vena (RN), 20 ex. i Mullhyttan (RO) och 40 ex. i Kvismaren (BT m.fl.).

Lappsparrv (*Calcarius lapponicus*). Sex observationer på vårsträcket med maximisiffran 7 ex. vid Oset 22.4. (RG, BT). På hösten tre iakttagelser av ensamma fåglar. Arten är årsvis sällan här som höst.

LA=LENNART AHLÉN, UA=ULF ALLVIN, BA=BERTIL ANDERSSON, SB=SUNE BJÖRKWI, LB=LARS BROLUND, AB=ANDERS BROMS, LC=LENNART CARLSSON, CD=CHRISTER DERNFALK, RE=RUNE ERIKSSON, JG=JAN GUNNARSSON, HG=HARRY GUSTAFSSON, RG=ROGER GYLLEN, JOH=JAN-OLOF HERMANSSON, HJ=HÅKAN JOHANNESSEN, LJ=LAGE JONSSON, HEK=HANS-ERIK KARLSSON, TK=TORE KARLSSON, HK=HANS KÄLLANDER, KL=KENT LARSSON, SL=STIG LARSSON, TL=TORD LARSSON, LBF=Laxå Biologiska Förening, BL=BJÖRN LORIN, DL=DAVID LUNDEGÅRD, LL=LARS LUNDELL, PM=PAUL MALM, AM=ARNE MÖRNERUD, BM=BO MÖRNERUD, EN=EINAR NILSSON, RN=RAGNAR NILSSON, RO=RUNE OLSSON, HEP=HANS-ERIK PELLEGAARD, JP=JAN PETTERSSON, OP=OVE PETTERSSON, AP=ÅKE PETTERSSON, JPA=JAN PÄLSGÅRD, KR=KLAS ROSENBERG, MR=MATS ROSENBERG, BR=BO RUNESSON, CR=CAJ RUNESSON, CS=CLARK SINCLAIR, JS=JAN SONDELL, LES=LARS-ERIK SPRITT, NES=NILS-ERIK STRÖM, KS=KENT STRÖMBERG, JOS=JOHNNY SUNDSTRÖM, KRS=KRISTER SÖLVELING, ST=STEFAN THORSSELL, RT=ROLAND THUVANDER, BT=BO THYSÉLIUS, UT=URBAN TORESSON, AZ=ANDERS ZETTERMAN, ÖNF=Östernärkes Naturvårdsförening.

Närkes Ornitolologiska Förening
genom

ROGER GYLLEN KENT LARSSON

S u m m a r y : Bird report from the province of Närke (appr. 59° N. lat.) in 1967. Breeding records of *Larus marinus* in Lake Hjälmmaren, of *Haematopus ostralegus* in Lake Vättern and of *Alcedo atthis* in the River Svartån. *Corvus corax*, in the 1950's a rare visitor, now probably breeds annually. *Botaurus stellaris*, *Porzana porzana*, and *Gallinula chloropus* were unusually numerous in spring. A hybrid *Tetrao urogallus* x *Lyrurus tetrix* was seen at close range at a lek of *Lyrurus tetrix* on 1st April. *Aythya fuligula* and *Bucephala clangula* have increased markedly, the latter now even breeding in shallow, reed-covered lakes in the agricultural district. Six or seven *Acrocephalus palustris* were heard in June, a remarkable fact as only a total of 5 have been recorded earlier in the province. A *Motacilla flava* showing the characters of the subspecies *feldegg* was caught on 21st May. Other records include 2 *Branta*